

Charita

časopis Slovenskej katolíckej charity

štvrtročník No. 1 2008

Nízkoprahové zariadenia a sociálny šatník

Nový generálny sekretár SKCH

Výzva SOS Keňa

Charita
SLOVENSKÁ KATÓLICKÁ
blízko pri človeku

EDITORIAL

Svet potrebuje našu lásku

Dnes sa veľa hovorí o láske, ale nie je láska ako láska. Egoizmus je tiež láskou – láskou k sebe. Pravá láska – agape – je však láskou, ktorá sa dáva. Je láskou, ktorá nemyslí iba na seba, na svoje dobro, ale myslí aj na tých druhých a všima si ich potreby. Je prirodzenosťou lásky, že sa dáva. Dáva a nepočíta. Nepočíta, čo za to dostane. To by bola vypočítavosť a nie láska. Ako hovorí sv. František: „Len keď dávame, nadobúdame“. Nadobúdame radosť z dávania, zo služby. A tak sú potom dve radosti – radosť darcu a radosť obdarovaného. Čia radosť je väčšia? Platí pravidlo „3R“ – radosť rozdávaním rastie. To isté platí aj o láske.

Vo svete je dnes veľa zla, ktoré môžeme premôcť jedine láskou. Láskou, ktorá sa prejavuje skutkom. Je to jedno, či veľký, či malým. Buďme vnímaví na vnuknutia nášho srdca, ktoré nám povie, čo máme robiť, ako máme milovať. Niekomu možno srdce povie, že sa má snažiť viacej počúvať druhých, ako hovoriť, niekomu možno povie, že má viacej času venovať svojej rodine. Niekomu možno povie, aby odpustil tomu, kto mu ublížil a zranil ho, niekomu možno, že má mať viacej trpezlivosti s kolegom v práci, alebo že má pomôcť starkej s nákupom, alebo pomôcť slepému prejsť cez cestu, možno niekoho povzbudí k úsmevu, k pohladeniu... Skutky sú ovocím lásky. Ak láska neprináša ovocie, ak sa nerozdáva, prestane rásť a začína sa umenšovať, až napokon prestane byť láskou.

Nedovoľme, aby v nás vychladla láska. Svet potrebuje našu lásku. A potrebujeme ju aj my sami. Lebo na konci svojho života budeme súdení z lásky a aj ten najmenší skutok lásky bude bohato odmenený.

Sr. MUDr., Veronika Redhammerová
Hospic Sv. Alžbety, SpKCH

Slovenská katolícka charita (SKCH) je neštatná nezisková organizácia, ktorá poskytuje charitatívne, sociálne, zdravotnícke a výchovno-vzdelávacie služby všetkým ľuďom v núdzi bez ohľadu na rasu, národnosť, vierovyznanie a politické zmyslenie.

Právnou formou SKCH je „Účelové zariadenie cirkvi a náboženskej spoločnosti“, zriadené Konferenciou biskupov Slovenska, a je samostatnou právnickou osobou. V zmysle Kódexu kanonického práva je SKCH konfederáciou verejných združení; tvoria ju arcidiecézne, diecézne charity a Bratislavská katolícka charita, ktoré sú samostatnými subjektami s vlastnou právnou subjektivitou.

ADRESÁR SKCH

Slovenská katolícka charita Sekretariát

Adresa: Kapitulská 18,
814 15 Bratislava
Tel.: ++421-2-5443 1506, 5443 2503
Fax: ++421-2-5443 3097
E-mail: sekretariat@charita.sk
<http://www.charita.sk/>
Účet: 683221653/7500

Bratislavská katolícka charita

Adresa: Heydukova 14,
811 08 Bratislava
Tel., fax: 02-5292 0275,
E-mail: charitaba@charitaba.sk
<http://www.charitaba.sk/>
Účet: 4010078918/3100
Ludová banka Bratislava

Bratislavsko-trnavská arcidiecézna charita

Adresa: Hlavná 43, 917 00 Trnava
Tel.: 033-5511 396, Fax: 033-5511 397
E-mail: battarci.charita@stonline.sk
<http://www.charitatt.sk/>
Účet: 10073-412080/4900 Istrobanka

Diecézna charita Nitra

Adresa: Samova 4, 950 50 Nitra
Tel.: 037-772 1738, Fax: 037-772 1798
E-mail: charita.nr@ba.telecom.sk
Účet: 691943162/0200 VÚB Nitra

Diecézna charita Banská Bystrica

Adresa: Kapitulská 21,
974 01 Banská Bystrica
Tel.: 048-472 0272, Fax.: 048-472 0271
E-mail: dchbb@charitabb.sk
<http://www.charitabb.sk/>
Účet: 736841312/0200 VÚB

Spišská katolícka charita

Adresa: Jesenského 5,
052 01 Spišská Nová Ves
Tel.: 053-4424 519, Fax: 053-4424 519
E-mail: caritas@nexta.sk
<http://www.caritas.sk/>
Účet: 29634-592/0200
VÚB Spišská Nová Ves

Diecézna charita Rožňava

Adresa: Nám. baníkov 27,
048 01 Rožňava
Tel.: 058-7326415
E-mail: dchrv.roznava@gmail.com
Účet: 18137 582/0200 VÚB

Arcidiecézna charita Košice

Adresa: Bočná 2, 040 01 Košice
Tel.: 055-6255 317,
Fax: 055-6255 328
E-mail: adch-ke@charita-ke.sk
<http://www.charita-ke.sk/>
Účet: 513026193/7500
ČSOB Košice

Gréckokatolícka diecézna charita Prešov

Adresa: Hlavná 2, 080 01 Prešov
Tel.: 051-7723 970,
Fax: 051-7723 970
E-mail: gkcharita-po@stonline.sk
<http://www.grkatpo.sk/charita/>
Účet: 10073-8612060/4900, VS: 001-10

Gréckokatolícka apoštolská exarchátna charita

Adresa: Dominikánske nám. 13,
040 01 Košice
Tel.: 055-6259 454
Účet: 4 350 228 409/3100
Ludová banka

Obsah

Z DIECÉZNYCH CHARÍT 3

TÉMA 5

Nizkoprahové zariadenia a sociálny šatník
Príbeh: Človek z garáže

ROZHOVOR 8

Charitu neopúšťam

Z SKCH SEKRETARIÁT 10

Nový generálny sekretár SKCH
Projekt SKCH a NBS o zavedení Eura

HUMANITÁRNA POMOC 10

SOS Keňa

ZO ŽIVOTA CIRKVI 11

Nové rozdelenie diecéz

Z DUŠE 11

Áno je tu..... Veľká noc

**HOSPIC JE MIESTO,
KDE SA ŽIVOT ŽIJE NAOZAJ**

Keď sa v roku 1998 začali na pôde DCH Nitra stretávať ľudia z rôznych odborov pomáhajúcich profesií, spájala ich spoločná idea - potreba zmeny, zmeny podmienok starostlivosti o chorých a zomierajúcich.

Na základe osobnej skúsenosti Madly Rjabininovej so sprevádzaním zomierajúcej priateľky - birmovnej dcéry Bernadetky, sa začali transformovať idey hospicovej starostlivosti a pomaly sa prikladali kamienky do mozaiky idey hospicu v Nitre.

Po preklenutí mnohých prekážok a vnútorných zápasov, bojoch s predsudkami a strachom ľudí, sa nám podarilo vyskladať mozaiku domu života a 10. 2. 2007 slávnostne

požehnať a otvoriť Hospic - dom pokoja a zmieru u Bernadetky v Nitre.

Začalo sa pre nás nové obdobie - možno opäť naplnené rôznymi zápasmi, ale zároveň to bolo obdobie stretávania sa a vzájomnej blízkosti s ľuďmi, pre ktorých sme hospic budovali. Naša hospicová rodina začala rásť a hospic sa stával našim spoločným domom. Sme veľmi vďační, že pri príležitosti prvého výročia otvorenia hospicu v Nitre (10. 2. 2008), sme mohli spoločne s celou našou „hospicovou rodinou“ sláviť slávnosť požehnania Kaplnky sv. Bernadetky. Obrad požehnania vykonal Mons. Marián Chovanec, pomocný nitriansky biskup a generálny vikár. Súčasťou obradu bolo aj požehnanie krížov, ktoré budú umiestnené v izbách klientov

a v hospici ako symbol nádeje. Kaplnka sv. Bernadetky sa stala srdcom hospicu, miestom vzájomného stretávania sa chorých so zdravými a prameňom pre všetkých, ktorí hľadajú útechu a posilu v chorobe, pri sprevádzaní chorých a zomierajúcich a na ceste životom. Kaplnka je otvorená aj pre verejnosť.

Spoločne s požehnaním kaplnky sme slávilí aj svetový deň chorých a pripomenuli sme si 150. výročie zjavenia Panny Márie sv. Bernadete v Lurdoch. Aj takto sa hospic duchovne spojil s týmto miestom mnohých telesných a duchovných uzdravení.

Kapacita Domu pokoja a zmieru u Bernadetky v Nitre je 15 klientov a v priebehu prvého roku sme poskytli starostlivosť 80 klientom. Hospicová starostlivosť zaručuje nevyliciteľne chorým ľuďom v terminálnom štádiu života, že nebudú trpieť neznesiteľnými bolesťami, za každých okolností bude zachovaná ich ľudská dôstojnosť a v posledných chvíľach nezostanú sami. Hospicová starostlivosť pamätá aj na príbuzných chorého a poskytuje im podporu. Našou snahou je naplňať v hospici dni životom, ... životom, ktorý sa žije naozaj!

Mária Makáňová, DCH Nitra

**STAŤ SA ZNAMENÍM NÁDEJE
PRE ČLOVEKA (DC STROPKOV)**

„Cirkev sa obnovuje neustálym počúvaním Božieho hlasu. Potom je schopná plniť poslanie - byť k dispozícii človeku žijúcemu v tomto svete a stať sa preňho znamením nádeje.“

Týmito slovami z dokumentu 2. Vatikánskeho koncilu O Božom zjavení - Dei verbum - uviedol I. prednášku počas našich duchovných cvičení pre zamestnancov Gréckokatolíckej diecéznej charity o. Miroslav Medviď, CSsR.

Do Kláštora otcov redemptoristov v Stropkove chodíme pravidelne načerpať nových duchovných síl do našej služby. Stretli sme sa na jesenných duchovných cvičeniach, ktorých témou bolo Božie slovo vo Svätom písme. Pri tej príležitosti o. Miroslav povedal: „Nielen my čítame Bibliu, ale to Boh číta v nás - tvorí v nás nový svet, uzdravuje, motivuje dáva chuť nášmu životu“. Cvičili sme sa v čítaní Božieho slova, tzv. Lekcie Divina v 4 stupňoch: 1. lekcio - čítanie, 2. meditácia - rozjímanie, 3. orácia - modlitba a 4. kontemplácia - nazeranie. Prakticky sme si to vyskúšali nad úryvkami z Evanjelií Jn 8, 1 - 11 a Mt 5, 13. Ale aký by malo zmysel čítanie Božieho slova, keby sa prakticky neprejavilo v našich životoch? V tejto pravde sme sa utvrdili aj s výroku veľkého teológa Karla Rahnera: „Človek 21. storočia bude buď mystikom alebo nebude vôbec“. V celodennom programe sme mali zaradenú vždy aj Svätú liturgiu a spev Akatistu, či už k Ježišovi Kristovi, Bohorodičke alebo ďakovný za výdatnej pomoci našich kolegov - bohoslovcov. Počas záverečného večera nás oslovil svedectvom svojho života cez kazetu sv. Serafim Sarovský, nazývaný aj svätý Ducha Svätého.

Po dobrom obede a poďakovaní pani kuchárke a otcovi exercitátorovi za vzácny čas Kairos sme sa lúčili s predsavzatím snažiť sa šíriť Božiu lásku v našej každodennej službe a s nádejou na stretnutie o rok.

Andrea Čusová, DCH Prešov

AUKCIA UMELECKÝCH DIEL PRE HOSPIC

DCH Nitra v spolupráci so Súkromným konzervatóriom Heleny Madariovej v Nitre usporiadala dňa 12. 12. 2007 aukciu umeleckých diel s názvom „Cesta životom – maľujeme pre hospic“.

Cieľom aukcie bolo podporiť širokú verejnosť k prejavom solidarity s chorými a zomierajúcimi a prostredníctvom darovania a kúpy umeleckých diel vytvorených dobrými ľuďmi prispieť na dobrú vec – pomoc hospicu – Domu pokoja a zmiernu u Bernadety v Nitre. Súčasťou tejto akcie bol umelecký workshop, počas ktorého mohli aj laici pod vedením odborníkov „zhmotniť“ svoje vnímanie cesty životom a vytvoriť obraz, koláž, grafiku, fotografiu alebo iné umelecké dielo, ktoré venovali do aukcie. Workshopu sa zúčastnil aj primátor mesta Nitra Jozef Dvonč a riaditeľ DCH Nitra Juraj Barát.

Súčasťou aukcie bola aj videoprezentácia života v hospici, predstavenie poslania hospicu a citlivé nahliadnutie do života ľudí v ňom. Aukciu umeleckým programom obohatili študenti Súkromného konzervatória a pomohli vytvoriť atmosféru príjemného predvianočného stretnutia priateľov hospicu. Za najvyššiu cenu bol vydražený

obraz s názvom Janov sen od nitrianskej výtvarníčky Jany Miklášovej.

Symbolickým otvorením dverí hospicu pre verejnosť sme znovu chceli búrať predsudky strachu a pozvať ľudí na vzájomné stretávanie sa. Stretnutie v nitrianskej Synagóge už dýchalo vôňou Vianoc, atmosférou radosti z možnosti navzájom sa spoznávať a obdarovávať, z radosti spolu ísť po ceste životom. Ďakujeme všetkým, ktorí prijali naše pozvanie a prešli aspoň malý kúsok našej spoločnej cesty.

Mária Makáňová, DCH Nitra

FCH LUČENEC HODNOTÍ UPLYNULÝ ROK

FCH v Lučenci pracuje už od r. 2003 a v charitatívnej práci má už nejaké skúsenosti. Trvalo nám určitý čas, kým sme získali prehľad o potrebnej pomoci mnohohočetným rodinám. Postupne sa rozširovali rady dobrovoľníkov charity a v tomto čase máme už 14 obetavých ľudí. Dôležité je, aby ciele činnosti boli koordinované, k tomu nás vedie naša vedúca, Danko Nagyová.

Už v predchádzajúcom roku sme navštívili osem mnohohočetných rodín, ktoré majú desať i viac detí a nadviazali s nimi veľmi úzky kontakt. Od tej doby najmenej jedenkrát mesačne ich navštevujeme a stretávame sa s rodičmi aj deťmi. Okrem potravinovej pomoci poskytujeme aj potrebné služby, ktoré súvisia so sociálnou problematikou. Vedľa len za posledné obdobie sme vybavovali otázky rôznych poplatkov a odpustenie uhradenia a pre tri rodiny sme pripravili žiadosti o pridelenie bytov. Jedna rodina sa už teší zo slušnejšieho bývania. Úzko spolupracujeme so sociálnym odborom mesta Lučenec a taktó v dobrej spolupráci získavame informácie napr. o školskej dochádzke, sociálnom postavení detí, čo je pri pravidelnej návšteve rodín obojstranne užitočné.

V mesiaci jún sme uskutočnili jednodňový výlet na našu lučeneckú priehradu, kde sa súťažilo, hralo a varil sa aj

dobrý guláš. Bol to vydarený deň, ktorého sa zúčastnilo najmenej 30 detí.

V mesiaci august sa nám vďaka podpore našich dobrodincov podarilo zorganizovať detský tábor v Kováčovej pre desať sociálne odkázaných detí. Pre nich bolo úplne neznáme vykúpať sa na kúpalisku. Tento tábor považujeme za začiatok starostlivosti o sociálne slabšie deti.

Veľmi dobre sa nám osvedčilo vydávanie šatstva. V tomto roku sme prijali ošatenie od 278 darcov a vydali sme pre 2 193 odkázaných ľudí. Prebieha pletenie prikrývok pre vozičkarov. Uplietli sme 18 prikrývok z vlny získanej z donesených vecí.

Dňa 14. mája sa konal Charita kongres, kde bola odštartovaná aj verejná zbierka na pomoc matkám. FCH Lučenec bola zapojená do tohto projektu „Blízko pri človeku – Pomoc matkám v núdzi“ so Slovenskou sporiťelnou.

V septembri sme sa zúčastnili celodiecézneho stretnutia v Dome charity v Gelnici. Hlavným bodom bola ďakovná sv. omša, ktorú celebroidal rožňavský biskup Mons. Eduard Kojnok. Nasledovalo stretnutie zamestnancov a dobrovoľníkov, ktoré obohatilo naše poznanie a bolo povzbudením do ďalšej práce.

Významnou udalosťou bola novembrová spoločná púť do Dómu sv. Alžbety v Košiciach. Tento chrám svedčil o vnútornej sile, ktorú potrebovala svätica počas svojho krátkeho života, keď sa obetovala pre chudobných a núdzných.

Blíži sa Mikuláš a vianočné sviatky. Naša charita sa pripravuje na príchod Sv. Mikuláša do rodín v krízových centrách ako aj do nemocnice v Lučenci. Ľudia prinášajú do charity pečivo, sladkosti a ovocie. Postupne sme všetko odniesli do krízových a integračných centier, osamelým a chorým a tiež bezdomovcom. Vďaka všetkým, ktorí s pochopením a láskou dávajú tieto veci, a tým činia šťastnými aj druhých.

Vieme, že len drobnými skutkami milosrdenstva, každodennou mravenčou prácou, stretnutiami so staršími chorými ľuďmi, postihnutými deťmi a s bezdomovcami naplníme ich a svoj svet láskou.

Valéria Jezná, FCH Lučenec

Nízkoprahové zariadenia a sociálny šatník

Existujú rôzne definície bezdomovectva, ale zvolila som si tú najľahšie pochopiteľnú – bezdomovec je človek bez možnosti využívať trvalý prístrešok.

Spracovala Andrea Topolská

Projekty, ako pomôcť ľuďom bez strechy nad hlavou zlyhávajú na neochote dať na ne priestory

Najväčší problém v práci s bezdomovcami vidím v tom, že do roku 1990 bola táto skupina ľudí u nás zatlačená. Nik nechcel priznať, že bezdomovci existujú, hoci existovali, aj keď nie v takej forme ako dnes. Ale boli. A keď neboli, tak museli do väzenia, alebo boli poschovávaní v robotníckych hoteloch.

SKCH združuje diecézne charity, zamerané na sociálne a charitatívne služby na Slovensku. Osobitne pre tie, ktoré pracujú s bezdomovcami, sme vytvorili charitatívnu organizáciu Depaul Slovensko. Know how pre prácu s bezdomovcami vypracovala organizácia Depaul Trust v Anglicku. Keď sme s nimi hovorili o tom, že podobné problémy máme aj na Slovensku a chceli by sme ich riešiť systematickejšie, slovo dalo slovo a spoločne sme založili organizáciu Depaul Slovensko.

Menšie mestá ako tak vedia riešiť tento problém. Nehovorím, že ho vyriešili, ale sú oveľa ďalej než Bratislava. Či už je to Nitra, Žilina, Banská Bystrica, Košice, Prešov – tam do tohto neľahkého zápasu spoločne vstúpili mimovládny sektor a samospráva. Len Bratislava postupuje skôr represívne – snaží sa bezdomovcov vytlačiť. To však nikdy a nikde vo svete neprinieslo

riešenie, práve naopak. Aj okolité hlavné mestá, Viedeň či Praha, sú v riešení problému bezdomovectva oveľa ďalej než Bratislava.

POLITIKA SA NEDÁ ÚPLNE VYLÚČIŤ

Ak chceme pomôcť v Bratislave, nejde to bez súčinnosti a spolupráce mimovládnych organizácií, samosprávy a štátnej správy. Ponúkli sme pomocnú ruku, no zatiaľ je to asi všetko, čo sa nám podarilo dosiahnuť. Oslovili sme magistrát, mestské časti, VÚC. Ponúkli sme, že začneme pracovať s týmito ľuďmi v Bratislave. Lebo vieme, že ak sa s nimi začne pracovať, zlepší sa klima medzi nimi, zlepši sa klima v Bratislave a situácia sa začne riešiť. Veríme, že sa nám podarí prekonať predsudky a Bratislava nebude v riešení bezdomovectva tak pozadu ako je dnes.

Projekt organizácie Depaul Slovensko zamrzol na tom, že nemáme vhodný objekt, kde by sa táto služba dala realizovať. Reakcie sú zväčša vyhubavé, skôr o tom, ako sa to nedá, než dá. Mesto by to malo riešiť, je to v jeho kompetencii a vyplýva to zo zákona – magistrát by mal na tom určitým spôsobom participovať.

Oháňa sa tým, že nie sú vhodné objekty, ale my vieme, že sú. Vyhľadali sme ich a predložili naše návrhy na magistrát. Čakáme, či ich uvoľnia alebo nie. Žiadostí sme podali veľmi veľa, ale ak nám niekto ponúkne objekt desať kilometrov od Bratislavy, tak sa

problém bezdomovectva nevyrieši. To môže byť jeden z článkov pri resocializácii, ale prvé záchytné centrum musí byť v Bratislave.

Pretože tu sa títo ľudia koncentrujú, tu vidia väčšiu šancu na prežitie. Potrebujeme streetwork, aby sme ich zachytili a posunuli ďalej. To, čo sme navrhli, je celý systém. My sme sa chceli dohodnúť, pretože situáciu treba riešiť do zimy, aby to nebolo tak ako dosiaľ.

PRÍSTUP K BEZDOMOVCOM

Zoberme si ako príklad bezdomovca, ktorý pije. On neprestane piť zo dňa deň. Treba s ním znova a znova začínať, ukazovať mu šancu. Je to individuálna práca. Chceme zamestnať profesionálov – psychológov, lekárov, kňaza, aby sme toho človeka obsiahli celého. A potom ho v etapách posúvajú medzi nami, medzi organizáciami, a snažili sa ho vymaniť z problémov, až kým by sa zamestnal a mohol žiť sám.

Asi 7% z nich je natoľko neprispôsobivých, že len veľmi ťažko ich možno vrátiť späť. Ale veľa ich chce zmeniť svoj život. S nimi sa v rôznej etape a na rozličnom stupni dá pracovať tak, aby sa vrátili do spoločnosti. Zimu potrebujú prežiť všetci, vtedy sa boja o život a sú ochotní spolupracovať. No už na jar ich chytia túlavé topánky. Preto sme založili asociáciu organizácií, ktoré pracujú s bezdomovcami.

Človek z garáže

Hovorí sa, že každý človek má nárok na bývanie. Dalo by sa polemizovať o tomto výroku. Čo je to bývanie? Čo je to každý človek?

V ponímaní charity sú si ľudia navzájom rovní, rozdiely náboženské, politické či rasové nehrajú žiadnu rolu, pretože tie netvorí človeka, ale jeho srdce je podstatné. A to má predsa každý z nás rovnaké a len jedno. Toto je základnou myšlienkou, podľa ktorej pracuje aj Slovenská katolícka charita u nás, na Slovensku.

V žiadnom z mne dostupných slovníkov som neobjavila charakteristiku slova bývanie. Pokúsím sa teda o vlastnú interpretáciu. Prosím o prepáčenie, ak nebude výstižná. Podľa mňa je to miesto, ktoré nazývame aj domovom. Môže to byť jedna miestnosť, viac izieb, či dokonca domček, o to ale nejde. Je to miesto, kde sa nemusíme na nič hrať, nemusíme v ňom byť pekní a uhladení, pretože moderné oblečenie a šminčky sú iba čímsi, čo nás maskuje, aby nebolo vidno až do nášho vnútra, kde sme najviac zraniteľní.

Dennodenne chodím okolo staveniska, kam chodia veľké hlučné tatrovky prevážajúce hlinu a piesok z miesta na miesto. Raz som sa tak zapozerala a napadlo mi, že tie múry budú v budúcnosti chrániť nejakú rodinu, alebo nejakého samostatne žijúceho pána v stredných rokoch pred jesenným dažďom a januárovým mrazom. Jedno je mi však jasné, určite sa do týchto bytov nenastahuje staršia osamelá žena. Toto budú

veľkoplňné a nadštandardné byty, k takému sa nemá šanca dostať „obyčajný človek“ ako ja. A hneď vedľa tohto priestranstva stál začmudený zvyšok garáže. Okolo rástla tráva a za niekoľko rokov sem ľudia nanosili haldy starých, vyradených vecí a nepoužiteľných spotrebičov do domácnosti. Vznikla tu miestna čierna skládka. V takomto prostredí býva jeden človek. Nemôžem ho nazvať bezdomovcom, pretože on má svoje miestečko, kam sa každý večer vracia a ani nepôsobí ako človek bez domova. Nie je to človek, ktorého sa ľudia zľaknú, keď ho zbadajú. Neodpuďuje okoloidúcich svojím výzorom, ba dokonca je aj oholený. Ja som ho pomenovala pre toto rozprávanie ako človek z garáže, ale veľmi dúfam, že raz ho budem môcť nazvať človek z prvého poschodia z domu od vedľa. Takýmto ľuďom sa oplatí podať pomocnú ruku a som rada, že to charita robí.

Čítateľka z Bratislavy

SPOLUPRÁCA ORGANIZÁCIÍ

Vieme, že sú takí, ktorých dnes stretne v Bratislave, zajtra v Žiline, pozajtra v Prešove. Ale organizácií, ktoré robia s bezdomovcami nie je až tak veľa, aby sme sa nepoznali. Systém je nastavený tak, aby sme postupovali jednotne. Veď prečo by bezdomovci mali rešpektovať výchovný program, ktorý zavedie povedzme charita v Nitre, keď je pre nich jednoduchšie putovať od fary k fare, porozprávať tam príbeh, v ktorom je dačo pravdy, dačo zatajené, dačo vymyslené. Oni vedia: tam ti dajú toto, keď im povieš toto, a tam zasa niečo iné.

To je realita, my to vieme, a musíme s tým pracovať. Darmo mi niekto tvrdí, že nepil, keď to z neho cítiť. Nevyčítam mu to, ale ponúkam východisko. Potom sa už možno s ním začať rozprávať o jeho živote. Často sú to až neuveriteľne smutné príbehy. Väčšinou sú rozvedení, vyhodila ich manželka, stratili prácu, prišli z väzenia...

DÔVODY STRATY DOMOVA

Je veľa dôvodov, prečo sa ocitli na ulici. Vymenujem niekoľko hlavných: strata zamestnania, problémy s alkoholom, dlhy, rozpad rodiny, zdravotné problémy, neschopnosť platiť nájom, návrat z väzenia, migrácia do väčších miest, kríza vo vzťahoch. Žiť na ulici nie je ľahké, a keď sa s tým človekom pracuje, to dobro, čo v ňom existuje, ho vedie k tomu, že je ochotný sa zmeniť. Veľa ráz pri tom padne, veľa ráz mu treba podať pomocnú ruku. Ale to neznamená, že budeme všetko za neho robiť. To sa neosvedčilo. Potrebujeme aktívny prvok, aby jemu záležalo na zmene. A keď vidí, že má šancu, aj on je ochotný k tomu prispieť.

NEDOSTATOK PRIESTOROV

Keď sa vlni pred Vianocami otvoril stanový tábor, ukázalo sa, že na akútne problémy je v Bratislave potrebných 150 - 180 miest. Keby sa však otvorilo zariadenie pre sto ľudí, bolo by to tým, čo Bratislava, a najmä bezdomovci, potrebujú. Ak si podelíme úlohy, sme schopní to zvládnuť. Na to by potom mohli nadviazať ďalšie stupne práce s týmito ľuďmi. Tak by začalo ubúdať bezdomovcov.

Navyše, keby Bratislava ukázala dobrý príklad, aj v iných mestách by sa začala intenzívnejšia práca. Veď vzápätí na to, ako sa otvorilo v Bratislave stanové mesto, pohla sa situácia v Trenčíne, Čadci, aj v ďalších mestách boli ochotní ísť týmto smerom. Keby sa na Slovensku celoplošne presadil aktívny, nie represívny prístup k riešeniu problému, aj Bratislava by mala menej problémov.

Zdroj: Nota Bene, upravila: AT

„BOL SOM BEZDOMOVEC A PRITÚLILI STE MA“

Ak môžeme i takto parafrázovať text 31. až 46. verša 25. kapitoly Matúšovho evanjelia, tak sa nám biblickým textom 8. kapitoly toho istého evanjelistu v 20. verši potvrdí pravda, že Ježiš zakúsil niečo aj zo životných situácií bezdomovca, ktorý neraz zacítil potrebu prítulenia, keď povedal istému zákonníkovi: „Lišky majú svoje skrýše a nebeské vtáky hniezda, ale Syn človeka nemá kde hlavu skloniť.“

Touto skutočnosťou nás Ježiš jednoznačne uistuje, že on sa stotožňuje aj s touto sociálnou skupinou „jeho najmenších bratov bez domova“, ktorým máme možnosť poslužiť prítuliením Ježišovou láskou v konkrétnych podobách.

Prešovská diecézna charita má v štruktúre svojich aktivít a služieb pre núdzných a bezdomovcov už od svojho vzniku po opätovnom obnovení činnosti dve zariadenia:

- 1) Sociálne centrum (SC) v meste Prešove, Pod Táborem 33
- 2) Nocľahárňa Archa (NOA) v meste Prešove, Pod Táborem 33.

Činnosť **Sociálneho centra** od r. 1992 bola zameraná prevažne na cieľovú skupinu spontánnych klientov prichádzajúcich z rôznych zariadení a po zmene koncepcie od r. 1998 sa práca SC zamerala výhradne pre ľudí bez domova a na závislých od akýchkoľvek drog. V zámeroch do budúcnosti pre toto SC sa ešte počíta s dobudovaním priestoru pre výdaj teplej stravy pre ľudí v núdzi a pre bezdomovcov.

Činnosť **Nocľahárne Archa** je nasledovná: Od r. 1997 sa poskytovali len základné služby na prespanie (lôžko + deka), základná hygiena (osprchovanie, umytie), pobyt bol možný len cez noc. Postupne sa služby rozširovali a v súčasnosti poskytujeme tieto služby:

- nocľah s možnosťou celodenného pobytu a prípravy teplej stravy

- možnosť celkovej hygienickej očisty a výmeny šatstva
 - možnosť prania a žehlenia osobných vecí
 - pracovná terapia - práce v okolí objektu, distribúcia časopisu Cesta
 - iniciovanie osobných pohovorov socio-terapeutmi pre riešenie nepriaznivej situácie klienta
 - spoluhospodárenie s finančnými prostriedkami
 - využívanie servisu služieb Sociálneho centra priamo v budove
 - možnosť zlepšenia finančnej situácie formou aktivačnej činnosti
 - zabezpečenie stravovania pre klientov bez príjmu
 - možnosť stretnutí s kňazom a psychológom
 - zariadenie je dvojstupňové, spolupracujúci klienti majú iný režim, lepšie vybavenie izieb, spoločenskú miestnosť a kuchyňu.
- Do budúcnosti plánujeme pre spolupracujúcich klientov zabezpečiť samostatný vchod, zatepliť izby a znížiť počet klientov na izbách, zabezpečiť teplú stravu cez výdajňu po dokončení centra ambulantných služieb.
- Zimné mesiace, do ktorých sme už vstúpili, budú opäť veľkou previerkou nielen našej organizačnej a materiálnej pripravenosti poskytnúť základné potreby ľuďom v núdzi, ale budú tiež veľkou výzvou naplniť v radostnej ochote Ježišove slová: „Čokoľvek ste urobili jednému z týchto malíčkových, mne ste to urobili.“
- RNDr. Jozef Voskár, titulárny kanonik
Duchovný správca DCH v Prešove*

AKTUÁLNA SITUÁCIA O NÍZKOPRAHOVEJ NOCĽAHÁRNI V NITRE

Charitatívno-sociálne centrum (CHSC) v Nitre ukončilo rok 2007 organizačnou zmenou jednu etapu svojej činnosti a rozšírilo svoje služby.

Naše skúsenosti zo zimy v rokoch 2001

a 2002, keď sme prevádzkovali provízornu nízkoprahovú nocľaháreň v naozaj provízorných podmienkach a na ulici nezamrzol ani jeden bezdomovec, sme zúročili pri rozširovaní služieb denného azylového centra a rozpracovali sme trojstupňový resocializačný systém práce s bezdomovcami. Efektívnosť tohto systému sa dá zvýšiť práve zriadením nízkoprahovej nocľahárne, čím sa rozšíri časový priestor na kontinuálnu sociálnu prácu s klientmi.

Po päť ročnom úsilí o rozšírenie služieb denného azylového centra o nízkoprahovú nocľaháreň sme dostali od MsÚ Nitra do prenájmu vhodné priestory na Štúrovej ulici v Nitre. Tým sa denné azylové centrum osamostatňuje od CHSC a mení názov na **Dom charity sv. Rafaela**. Vnímame akútnu potrebu zariadenia tohto typu v Nitre a dúfame, že projekt bude úspešne zrealizovaný.

V Nitre funguje Azylový dom a nocľaháreň, ktoré sú zriadené mestom, ale neustále zostávajú ľudia, ktorí prespávajú vonku či z nedostatku miesta, alebo pre ich neúspešné pokusy dodržiavať prevádzkový poriadok týchto zariadení.

Naším cieľom je, aby žiaden človek nezostal hlavne v zimnom období na ulici a aby sme nemuseli vykazovať v štatistikách ako príčinu smrti podchladenie.

Dom charity sv. Rafaela bude aj pre tých najbiednejších, ktorí zostali bez dokladov, zdravotného poistenia, príjmu a chuti do života.

Momentálne sú priestory ešte stále v štádiu prípravy, aby vyhovovali štandardom hygieny. Dúfame však, že čoskoro budeme môcť otvoriť prevádzku, aby sme v nových priestoroch a s novým elánom mohli pokračovať v službách bezdomovcom.

*Mgr. Klára Labošová,
Dom charity sv. Rafaela*

SOCIÁLNY ŠATNÍK, TRNAVA

Charitatívno-sociálne centrum Bratislavsko-trnavskej arcidiecéznej charity v Trnave pomáha svojim klientom pri riešení ich každodenných problémov: vyznať sa v spleti inštitúcií, úradov a služieb, riešiť nepriaznivé životné situácie, do ktorých sa dostali, resp. sa môžu dostať. Naše CHSC však neposkytuje právne poradenstvo.

Veľký záujem je o **služby sociálneho šatníka a o výdaj polievok pre sociálne odkázaných ľudí** - prevažne bezdomovcov, ktoré vydávame od pondelka do piatku, v čase 11:00 - 11:30, a to cca 20 porcií polievok denne.

Výdaj šatstva a obuvi poskytujeme po výdaji polievok, v čase 11:30 - 12:30, nakoľko práve naši stravníci najviac využívajú služby sociálneho šatníka. Služby sociálneho šatníka poskytujeme aj ľuďom v nepriaznivej finančnej situácii, viacdenným rodinám - hlavne rómskym. Najviac žiadané je **pánske oblečenie: ponožky, topánky, spodné prádlo, vetrovky, z nohavíc hlavne rifle, v zime ešte čiapky, šály a rukavice**. Potom nasleduje detské oblečenie a menej žiadané je dámske oblečenie. Každý deň vybavíme cca 5 až 10 záujemcov o šatstvo a obuv. Samozrejme, ak klient k nám príde prvýkrát, alebo z vážnych dôvodov potrebuje ihneď čisté oblečenie, vybavíme ho kedykoľvek počas pracovnej doby 9:00 - 16:00.

Šatstvo preberáme od darcov čisté a poskladané! V tomto čase môžu tiež ľudia, ktorí chcú darovať šatstvo, obuv a iné veci prísť k nám osobne, alebo nás môžu kontaktovať: CHSC Trnava, Hlavná 43, Trnava, tel. č.: 033 55 11 396, 55 11 397, mobil 0910 788 031, email: battarci.charita@stonline.sk
*Mária Ruislová,
CHSC Trnava*

SOCIÁLNY ŠATNÍK, NITRA

Prvou službou, ktorá vznikla v Nitre popri rekonštrukcii budovy centra DCH Nitra na Samovej ulici č. 4, bol práve šatník.

V prvých zrekonštruovaných priestoroch na prízemí bývalého františkánskeho kláštora sme v r.1993 začali vydávať šatstvo rodinám z Nitry a blízkeho okolia. Bolo to revolučné obdobie, v ktorom sme boli zásobovaní kamiónmi šatstva a obuvi z krajín Západnej Európy.

Pre oblečenie prichádzali rodiny s viacerými deťmi, dôchodcovia a veľa ľudí z vtedajšej strednej vrstvy obyvateľstva. Bol to čas hladu po oblečení, ktoré ľuďom zvyknutým na socialistickú uniformitu pripadalo veľmi módne a pekné.

Usporiadávali sme burzy šatstva pre obyvateľov za symbolické príspevky 1-10,- Sk, distribuovali sme šatstvo na Ukrajinu, do Rumunska a do Angoly. Toto obdobie môžeme s odstupom času nazvať „predsecondhandové obdobie“.

Okolo r. 1996 sme pozorovali nasýtenie trhu, obchody boli už

plné módneho oblečenia zo Západu, v secondhandových obchodoch postupne išli s cenami dole a začali preberať časť našich klientov.

Cieľová skupina našich klientov v šatníku sa postupne menila od rodín, v ktorých boli obaja rodičia zamestnaní, k sociálne slabším rodinám a začali prichádzať tiež rómske rodiny. Služba v šatníku menila charakter od občasnej pomoci vykrývajúcej finančnú krízu rodín na periodicky sa opakujúcu pomoc sociálne slabším rodinám, v ktorých je často veľkým problémom hospodárenie s finančnými prostriedkami. Pre ne sme zaviedli karty s presne evidovaným druhom a množstvom šatstva, začali sme im poskytovať sociálne poradenstvo a osvetu v zariadení, vykonávali sme terénnu sociálnu prácu v rodinách a aktivity pre deti. Okrem zmeny v cieľovej skupine klientov dochádza aj ku zmene darcov šatstva od zahraničných charitatívnych organizácií k našim obyvateľom mesta a okolia.

Okolo r.1998 dochádza k ďalšej výraznej zmene v klientele šatníka. Začínajú prichádzať bezdomovci. Znovu sme prispôbovali službu špecifikám tejto klientelnej skupiny a okrem šatníka sme pre nich zavádzali nové služby - denné azylové centrum, stredisko osobnej hygieny, výdaj stravy, resocializačné aktivity a prípadné sociálne poradenstvo.

Príjem a výdaj šatstva od začiatku realizujeme v spolupráci s dobrovoľníkmi, ktorým patrí za ich dlhoročnú dobrovoľnícku činnosť naša veľká vďaka.

Sociálny šatník funguje v CHSC v Nitre dodnes. Napriek tomu, že stále nie je táto služba v zákone o sociálnej pomoci definovaná, sme presvedčení, že je veľmi potrebná. Jej dôležitosť spočíva v tom, že prostredníctvom nej sme zachytávali rôzne cieľové skupiny v samom začiatku sociálnej núdze a mohli sme pre ne postupne rozvíjať sociálne služby často omnoho skôr ako vznikla celospoločenská potreba.

*PaedDr. Milena Beresecká,
DCH Nitra*

Charitu neopúšťam

Pri príležitosti ukončenia pôsobenia vo funkcii generálneho sekretára SKCH, sme si dovolili položiť niekoľko otázok Ing. Mgr. Jurajovi Barátovi. Veríme, že sa dozviete čosi o jeho názoroch ako aj o práci generálneho sekretára.

Pán Barát, vyše desať rokov ste reprezentovali Slovenskú katolícku charitu (SKCH) ako generálny sekretár. Aké to bolo obdobie?

Nastupoval som do funkcie generálneho sekretára z potreby riešiť a usporiadať pomery, ktoré vznikli v tej dobe v SKCH. Rada SKCH, ako najvyšší orgán charity, chcela, aby to bol niekto z vnútra, kto bol v charite pri obnovení jej činnosti a v tej dobe sme všetci očakávali, že to bude na prechodné obdobie jedného, maximálne dvoch rokov a potom sa vrátim naplno do Nitry. Samozrejme popri riešení vnútorných problémov bolo treba zastupovať charitu aj navonok a tak som sa postupne zaplietal aj do ďalších úloh, ktoré s tým súviseli. Hodnotenie si myslím patrí druhým a ja sám potrebujem určitý odstup na niečo také, ale zatiaľ ma teší posun charity v mediálnej práci na Slovensku, projekt siete charitných agentúr domácej ošetrovateľskej starostlivosti v spolupráci s Nemeckou charitou, rozbehnutie hospicovej starostlivosti, ekumenická spolupráca, zapojenie sa do humanitárnej a rozvojovej pomoci zo Slovenska, vzdelávanie v sociálnej a charitatívnej oblasti. Rovnako som rád, že sa podarilo v Bratislave spojiť prácu mimovládnych organizácií a naštartovať prácu s bezdomovcami v jej nízko-
prahovej podobe.

Na akých projektoch ste spolupracovali so zahraničím?

Začínal som asi Riadiacim výborom pre Caritas Europa na Balkáne od roku 1999, kde to bolo o koordinácii pomoci viacerých aktérov a ich záujmov v regióne s postupným začleňovaním pomoci nových organizácií zo strednej a východnej Európy.

Potom nasledovalo zvolenie do Výkonného výboru Caritas Europa na dve volebné obdobia 2001 - 2007, kde sme sa snažili byť určitou rovnováhou starším a podstatne väčším charitným organizáciám, budovať partnerský vzťah a nielen kultúru závislosti na ich zdrojoch a know-how.

V rámci Caritas Europa to bola aj práca v Komisii pre integráciu a neskôr v Komisii pre sociálnu politiku, ktoré reflektovali politický a spoločenský vývoj v Európe v súvislosti so vstupom nových členských krajín do EU a tvoriacu sa novú sociálnu agendu Európy.

Po vzniku slovenskej platformy mimovládnych rozvojových organizácií som ju v prvých rokoch zastupoval na stretnutiach CONCORDU - celoeurópskej platformy.

Podnikli ste mnoho zahraničných ciest. Na ktorú si spomínate ako na výnimočnú?

Mimo rokovaní a konferencií v Európe to boli aj cesty s emotívnymi stretnutiami napríklad v slumoch v Mapute a Nairobi, s malomocnými v Južnom Sudáne, či niekoľko nocí v moslimskej dedine v Pakistane po zemetrasení.

Malých príbehov je veľa, napríklad v projekte v Nairobi ma odtiahol mimo návštevy jeden chlapec, hľadel mi do očí a úpenlivo

Juraj Barát

Je pôvodne vyštudovaný inžinier. Vždy sa zaujímal o sociálnu problematiku a vo svojom voľnom čase sa venoval hendikepovanej mládeži. V roku 1991 stál pri obnove činnosti Slovenskej katolíckej charity na Slovensku a odvtedy pracuje v neziskovej sfére. V súčasnosti zastáva post riaditeľa diecéznej charity v Nitre a poradcu generálneho sekretára SKCH. Pedagogicky pôsobí na VŠ sv. Alžbety v Bratislave, kde vyučuje charitatívno-misijnú prácu. Minulý rok sa stal spoluzakladateľom organizácie De Paul Slovensko, ktorá v Bratislave prevádzkuje nízko-
prahovú nocľaháreň.

prosil, len aby som ho zobral odtiaľ preč na Slovensko a on sa bude o mňa starať alebo ho budem môcť sponzorovať ako športovca. Alebo malé dieťa, ktoré sa rozplakalo a vyliezlo na matku, keď zbadalo belocha. Iné odvážnejšie mi brali ruku a skúmali moju pokožku ako bielu poruchu na nej. Vnímam veľa biedy a chudoby aj mimo nás a som rád, že sme mohli pomôcť zo Slovenska aspoň trochu tým, ktorí sú na pomoci silnejších závislí.

Okrem práce generálneho sekretára ste boli súčasne aj riaditeľom Diecéznej charity Nitra, prednášate, ste zainteresovaný v mnohých projektoch... Ako sa dalo sklbiť všetky Vaše povinnosti?

Myslím, že nie som najlepším príkladom ako sa dajú mnohé povinnosti sklbiť. Najviac si to odniesla asi rodina a často som už viac ani fyzicky nevládal. Mnohé som začínal len preto, že iní „sa nechytali“ a ja som to videl potrebné a riešiteľné. Nachádzal som stále nejaké rezervy u seba, ako by sa to predsa len dalo.

Čo predchádzalo rozhodnutiu vzdať sa funkcie generálneho sekretára?

To, prečo som nastupoval do funkcie, som sa snažil dokončiť. Po čase som si uvedomil, že už neviem viac v tomto smere

pre charitu urobiť. To bol hlavný dôvod. Ďalej tým, ako som zbieral skúsenosti a videl som, ako to funguje u iných, poznával som, že model, ktorý sme pri obnovení činnosti charity zaviedli, potrebuje vylepšiť. Jednou z vecí je napríklad, že funkcia výkonného sekretára alebo riaditeľa by mala byť limitovaná časom, napríklad na dve volebné obdobia po 4-5 rokov. Potom je zmena dobrá pre neho aj pre organizáciu, ak chce byť stále dynamicky sa rozvíjajúca. Rovnako je dobré, ak je podriadený správnej rade, ktorá je schopná byť vizionárska a múdra v rozhodnutiach pre budúcnosť služby. Rada SKCH toto prijala a potom sme už len hľadali vhodné riešenia.

Okolie, najmä v Diecéznej charite Nitra, to víta s nádejou, že budem teraz pomáhať viac „doma“ - v Nitre. Rodina si už zvykla, že nie som veľa doma, takže si budeme musieť asi nájsť nejaké spoločné aktivity, aby som ich svojou prítomnosťou veľmi neznevzročoval...

Mnohí sa isto pýtajú, či ostávate aj naďalej činný v SKCH?

Charitu isto neopúšťam. Napokon zostávam stále v Nitre, v Bratislave sme rozbehli pre bezdomovcov Nizkoprahovú nocľaháreň Depaul a skúsenosti z neho začíname používať aj v zariadeniach charity v Čadci, Žiline, Trenčíne, Nitre a sme otvorení začať robiť podobné projekty pre vylučované skupiny aj inde na Slovensku. Tiež dlho pripravovaná zmena členenia diecéz na Slovensku bude mať dôsledky aj pre charitu a rád by som pri tom pomohol, veď najmä Nitra bola týmito zmenami najviac zasiahnutá.

Máte viac voľného času napríklad na Vaše obľúbené maľovanie?

Maľovanie je niečo, k čomu som sa dostal úplne neplánovane a objavujem cez to iné vnímanie reality. Pôvodne som elektrotechnický inžinier, študoval som aj manažment a teológiu, teda od umenia som bol vždy dosť ďaleko. Služba v charite ma priviedla

k hlbšiemu vnímaniu problémov ľudí u nás aj na cestách v zahraničí. Časom sa vnímam ako viac citlivý na pomoc ľuďom, ktorých ostatní odvrhujú. Toto „scitlivenie“ má asi niečo spoločné aj s vnímaním skutočnosti, ku ktorému vedie tiež inšpirácia pre maľovanie. Aspoň pre mňa. Doma ma podozrievajú, že som sa takto začal pripravovať do dôchodku, ak sa ho dožijem. Pre mňa je to však čosi viac súkromné, skôr terapia osobných zážitkov a vnímaní z charity.

Keď ste pred dvomi rokmi prijímali Radovana Gumuláka na pozíciu asistenta generálneho sekretára, videli ste v ňom už vtedy budúceho generálneho sekretára?

Rada sme prijímali ako človeka, ktorý je jazykovo a technicky schopný a má potenciál robiť dobrú prácu pre cirkev. Po čase skúsenosti spoločnej práce sa ukázalo, že má navyše sociálne čítanie ako nie veľa ľudí v našom okolí. Keď potom prišlo k rozhodovaniu, že kto by mohol pokračovať v tejto funkcii, ja som neváhal. Ale napokon šlo o rozhodnutie Rady SKCH a aj schválenie KBS.

Je niečo, na čom Vám osobitne záleží, aby v tom Radovan Gumulák pokračoval?

Určite by bolo dobré pokračovať v mediálnej prezentácii charity na profesionálnej úrovni, rozvoj dlhodobopodporovaných projektov v zahraničí, budovanie spirituality charity, pokúsiť sa zjednocovať a koordinovať činnosti diecéznych charít, trvalé financovanie sekretariátu SKCH. Rado je tvorivý človek, určite nájde svoje priority a spôsoby ako aj vhodný čas na ich realizáciu. V mnohom potrebuje pracovať tímovo a tiež potrebuje podporu spolupracovníkov aj z diecéz. Želám mu, aby najmä v ťažších obdobiach a pri pocite, že je osamotený a bez podpory, to nevzdával. Prekonávané ťažkosti prinášajú ovocie neskôr.

Čo pre Vás osobne znamenalo obdobie v úrade generálneho sekretára?

Bolo pre mňa obdobím zápasu a rastu. Vstupom do medzinárodných vzťahov sme

si otestovali svoje schopnosti a myslím si, že sme schopní byť rovnocenným partnerom aj veľkým organizáciám.

Možno som ešte stále v určitom tempe a rád by som postupne preradil na inú rýchlosť, ale zatiaľ si ešte veľmi zmenu odchodu z funkcie neuvedomujem. Som nakoniec stále tu, pripravený pomôcť a poradiť.

Máte nejaký odkaz pre Slovenskú katolícku charitu, spolupracovníkov, darcov, či klientov...?

Aby sa nebáli bojovať za dobré veci, aby dobrom premáhali zlo. Aby boli katolícki, všeobecní nielen podľa mena, ale otvorení pre spoluprácu aj s inými. Aby budovali mosty medzi svetom núdznych a tými, ktorí majú moc aj prostriedky meniť stav chudobných, slabých a chorých. Aby dokázali prijať, že sú pri svojom povolani a službe odmietaní aj vlastnými.

Charita potrebuje ľudí, ktorí vedú dobre riadiť projekty, administrovať ich, ale zároveň aj tých, ktorí majú víziu a sú slušne a primerane tvrdohlaví, aby ju aj naplnili. Jednoducho, aby sme sa nebáli plniť aj dnes svoju prorockú úlohu.

Často počúvam, že nemôžeme niečo urobiť, lebo nemáme peniaze. Moja skúsenosť ale je, že to zvyčajne stojí a padá na ľuďoch. Paradoxne prijímame do práce v charite na vedúce funkcie ľudí, ktorí majú rôzne schopnosti, ale už menej tých, ktorí majú aj sociálne čítanie. V cirkvi totiž vieme, že by sme sa mali z morálneho hľadiska ujať núdzneho, ale v skutočnosti o tom vedú niektorí len hovoriť. Keď majú podať chudákovi pohár vody, tak ho obídu alebo vedú skôr, kto by to mal urobiť. Nestáva sa často, že by navštívili projekty pre najubohejších.

Nechceme byť v závere príliš kritický, len stále pozerám dopredu ako robiť viac a lepšie pre ľudí v núdzi. A v tom má charita veľký potenciál.

V mene kolegov v Sekretariáte SKCH Vám ďakujeme nielen za tento rozhovor, ale aj za možnosť spolupráce s Vami. Želáme Vám, aby Pán žehnal všetky Vaše snahy.

Andrea Topolská a Katarína Michalčíková

Nový generálny sekretár Slovenskej katolíckej charity

Na pozíciu generálneho sekretára Slovenskej katolíckej charity (SKCH) nastúpil 1. januára 2008 Radovan Gumulák. Vystriedal dlhoročného predchodcu Juraja Baráta.

Radovan Gumulák

Má 31 rokov. Pochádza zo Starej Ľubovne. Predtým ako začal pôsobiť v SKCH pracoval aj v komerčnej sfére: Orange Slovensko či Manpower Slovensko a tiež má skúsenosti s prácou v zahraničí. Venoval sa charitatívnej pomoci bezdomovcom v útulku Mea Culpa, kde pôsobil ako dobrovoľník.

Do Slovenskej katolíckej charity nastúpil Radovan Gumulák v roku 2006 ako asistent generálneho sekretára. Súčasne stál pri prípravách a otvorení nízkoprahového útulku De Paul Slovensko, n. o., kde prevzal úlohy projektového manažéra. Pod jeho vedením toto zariadenie oslávilo v decembri 2007 prvé narodeniny. V útulku pracoval so zanedbanými a sociálne znevýhodnenými ľuďmi. Ako asistent generálneho sekretára zasa lepšie spoznal náplň práce generálneho sekretára a prostredie SKCH.

Radovanovi Gumulákovi želáme na novej pozícii Božie požehnanie a veľa úspechov. Slovenskej katolíckej charite nech sa pod jeho vedením darí čo najefektívnejšie pomáhať ľuďom v núdzi.

Juraj Barát

Bývalý generálny sekretár SKCH, zostáva naďalej v SKCH ako poradca generálneho sekretára. Aj touto cestou Jurajovi Barátovi ďakujeme za všetok čas a energiu, ktorú vynaložil na poste generálneho sekretára. Tím kolegov mu ďakuje, že stál na jeho čele 10 rokov a do ďalšieho života mu želá hojnosť Božích milostí a mnoho nových vydaných projektov.

AT a KM

Projekt SKCH a NBS o zavedení eura

Bezdomovectvo je jeden z prejavov chudoby. Jediniec trpiaci bezdomovectvom je postihnutý stratou domova, ktorá sa nechápe ako strata obydli. Môže mať prístrešok (nocľaháreň, opustený dom, chatku a pod.), ale tento nevytvára vhodné prostredie na udržiavanie sociálnych vzťahov, ktoré sa uskutočňujú v prostredí domova. Bezdomovci majú nedostatok materiálnych prostriedkov potrebných k bežnému spôsobu života a sú bez možností, či schopností s nimi ďalej zmysluplne nakladať.

Na území Slovenska žije momentálne približne 10 000 bezdomovcov, z tohto počtu okolo 2000-2500 bezdomovcov v Bratislave. Cieľovú skupinu tvoria predovšetkým bezdomovci a sociálne znevýhodnení občania. Spoluprácou so SKCH sa má doceliť šírenie informácií o zavedení eura na Slovensku k citlivým cieľovým skupinám prostredníctvom multiplikátorov, ktorí budú vyškolení na spoločných seminároch.

Prostredníctvom SKCH pokryjeme tieto organizácie: Bratislavská katolícka charita, Bratislavsko-trnavská ADCH, DCH Nitra, DCH Banská Bystrica, Spišská katolícka charita, DCH Rožňava, ADCH Košice, GKDCH Prešov, GKAECH Košice. V SKCH je za projekt zodpovedný Ing. Mgr. Juraj Barát.

AT

Desiatkam rodín, ktoré pri nepokojoch v Keni prišli o strechu nad hlavou a živobytie, pomôžu peniaze od ľudí zo Slovenska, ktorí sa zapojili do výzvy SOS Keňa. Na účet iniciatívy, ktorú začiatkom januára (7. 1. 2008) vyhlásili štyri slovenské mimovládne organizácie združenie: Človek v ohrození, eRko, Nadácia Integra a Slovenská katolícka charita, prišlo k 14. februáru 1 208 942,- Sk.

Približne polovicu z vyzbieraných peňazí 600 000,- Sk dostali koncom januára partnerské organizácie v hlavnom meste Kene Nairobi. Tie postupne poskytujú najmä základnú potravinovú pomoc a hygienické potreby ľuďom v najviac postihnutých častiach Nairobi. Ďalšie finančné prostriedky budú určené do oblastí mimo Nairobi. Približne 401 000,- Sk pôjde do farnosti Eldoret, ktorú vedie slovenský kňaz Martin Cingel. Pomoc je určená na zabezpečenie potravinovej pomoci a obnovu zničených prístrojov.

Zostávajúci takmer 208 000,- Sk je určených na potravinovú pomoc pre ľudí v utečeneckých táboroch v oblasti Kitale neďaleko Eldoretu.

Pri nepokojoch v Keni, ktoré sa rozpútali koncom minulého roka po prezidentských voľbách, zomrelo vyše tisíc ľudí a približne 300 tisíc prišlo o domovy. Napriek tomu, že situácia v Keni sa po začatí politických vyjednávaní relatívne upokojila, mnohí ľudia z postihnutých oblastí majú obavy vrátiť sa tam, kde bol predtým ich domov. Následkom nepokojov prichádzajú aj farmári o časť úrody a deťom utečencov sa komplikuje možnosť opäť chodiť do školy. Politickí lídri stále nedosiahli spoločnú dohodu a hrozba ďalších násilností v Keni je stále aktuálna. Aj preto účet SOS Keňa zostane naďalej otvorený a ľudí z postihnutých oblastí podpora slovenské organizácie cez projekty rozvojovej pomoci.

V mene všetkých ľudí, ktorým je pomoc zo Slovenska určená, ďakujeme.

Podoporené projekty z SOS Keňa

Názov projektu:

Humanitárna pomoc pre oblasť Eldoret

Realizátor projektu: Martin Cingel SVD, farnosť Langaz, Eldoret

Názov projektu:

Humanitárna pomoc ľuďom v utečeneckých táboroch v oblasti Kitale

Realizátor projektu:

Katolícka diecéza Kitale

Bližšie informácie o podporených projektoch cez projektovú manažérku Dobrej noviny:

Hana Maťová, 0915 124608

AT

Nové rozdelenie diecéz

Konferencia biskupov Slovenska oznámila všetkým veriacim Rímskokatolíckej cirkvi na Slovensku, že Svätý Otec Benedikt XVI. dekrétom zo 14. februára 2008 rozhodol o reorganizácii diecéz latinského obradu. Benedikt XVI. rozhodol o zriadení novej Bratislavskej arcidiecézy a Žilinskej diecézy. Za nového bratislavského arcibiskupa vymenoval J. E. Mons. Stanislava Zvolenského, doterajšieho svätiačeho biskupa Bratislavsko-trnavskej arcidiecézy. Za nového žilinského biskupa vymenoval J. E. Mons. Tomáša Galisa, doterajšieho svätiačeho biskupa Banskobystrickej diecézy. J. E. Mons. Ján Sokol zostáva arcibiskupom Trnavskej arcidiecézy.

Mons. Stanislav Zvolenský

Narodil sa v Trnave 17. novembra 1958. Za kňaza bol vysvätený 13. júna 1982 v Bratislave. Od roku 1982 bol kaplánom v Galante, 1985 v Hlohovci, 1990 farárom v Bratislave-Vajnoroch. V roku 1990 absolvoval štúdiá v Innsbrucku a o rok neskôr v Ríme. V roku 1998 bol menovaný za viceoficiála cirkevného súdu v Trnave, 1998 bol asistentom CMBF UK v Bratislave, 1999 odborným asistentom, 2001 prodekanom CMBF UK v Bratislave, 2001 bol menovaný za súdneho vikára v Trnave. Za biskupa bol konsekrovaný 2. mája 2004 v Trnave.

Mons. Tomáš Galis

Narodený 22. decembra 1950 v Seliciach, okres Šaľa. V rokoch 1971-1976 študoval na CMBF v Bratislave, 1993-1995 na Pápežskej teologickej akadémii v Krakove a v roku 1998 získal titul Doctor Sacrae Theologiae CMBF UK. Kňazská vysviacka: 6. júna 1976, 1976-1979 kaplán Hriňová; 1979-1980 kaplán Brezno; 1980-1988 správca farnosti Lazany; 1988-1990 správca farnosti Klak, excurrento Veľké Pole; 1990 farár, dekan Banská Bystrica; generálny vikár BÚ; 1990-1999 rektor v Kňazskom seminári sv. Františka Xaverského v Badíne; Biskupská vysviacka: 25. septembra 1999 vo farskom kostole Nanebovzatia P. Márie v Banskej Bystrici.

Na záver chceme povzbudiť všetkých veriacich, aby rozhodnutia Svätého Otca, ktoré majú za cieľ predovšetkým ich dobro a zintenzívnenie pastoračného úsilia Cirkvi prijali s nádejou, vierou a vďakou Svätému otcovi. Spoločne sa modlime, aby reorganizácia diecéz priniesla požehnané ovocie.

zdroj: TK KBS, pz, upravila: AT

Andrea Topolská,

asistentka pre komunikáciu a PR

Máme tu obdobie štyridsaťdenného pôstu, po ktorom príde najvýznamnejší sviatok pre kresťanov, a to Veľká noc. Pre kresťanov na celom svete sú veľkonočné sviatky pripomenutím si smrti a zmŕtvychvstania Ježiša Krista. Na veľkonočný pondelok budú mali chlapi chodiť so svojimi oteckami s korbáčmi šibať ženy a dievčatá z rodiny a známych. Tieto staré zvyky však nie sú jediné vonkajšie znaky, ktoré vyznačujú veľkonočné sviatky. Vieme, že kňazi nás nabádajú k pôstu, k duchovnej očiste, k hlbšiemu zamysleniu sa nad svojimi skutočne nevyhnutnými potrebami a nad tým, čo si len navrávame, že bez toho si nedokážeme predstaviť náš život.

Veľkopôstny čas má šesť nediel, z ktorých sa šiesta nazýva Kvetnou nedeľou. Ňou sa začína Veľký týždeň. Vo veľkom týždni Rímskokatolícka cirkev slávi tajomstvá spásy, ktoré uskutočnil Kristus v posledných dňoch svojho života. Veľký týždeň sa začal Kvetnou nedeľou, čiže nedeľou utrpenia Pána. Posledné tri dni Veľkého týždňa – tzv. Veľkonočné trojdnie – Zelený štvrtok, Veľký piatok a Biela sobota majú bohatý liturgický obsah a symboliku. Je to spoločné pomenovanie dní, kedy si cirkev pripomína udalosti vykúpenia v historickom poradí. Vo štvrtok (nazvanom Zelený) Kristus naposledy večeral so svojimi učeníkmi a ustanovil Sviatosť oltárnu. Veľký piatok je pamiatkou umučenia Krista. V noci zo štvrtka na piatok po Judášovej zrade Ježiša súdili a v piatok ho na Golgote ukrižovali. V Bielu sobotu na znak, že Pán odpočíva v hrobe, sa začínajú bohoslužby až po západe Slnka vigíliou, ktorou cirkev oslavuje víťazstvo Ježiša nad smrťou.

VYDÁVA Slovenská katolícka charita Sekretariát, ADRESA REDAKCIE Kapitulská 18, 814 15 Bratislava, tel. 02/544 31 506, 544 32 801, fax 02/544 33 097, e-mail: info@charita.sk, bankové spojenie Slovenská sporiteľňa, č. ú.: 0176 875 345/0900 VS 141, ZODPOVEDNÁ REDAKTORKA/JAZYKOVÁ KOREKČIA: Andrea Topolská, NA ČÍSLE SPOLUPRACOVALI: Juraj Barát, Milena Bereščá, Andrea Čusová, Valéria Jezná, Klára Labošová, Mária Makáňová, Katarína Michalčíková, Mária Ruislová, Andrea Topolská, sr. Veronika, Jozef Voshár, čitateľka z Bratislavy, Nota Bene, TK KBS GRAFICKÁ ÚPRAVA Andrea Topolská a Pavol Janoško, VÝROBA vydavateľstvo Don Bosco, REGISTRÁCIA MK SR 3106/2003, FOTO TITULNÁ STRANA: © Dreamstime, OSTATNÉ FOTOGRAFIE: SKCH, DCH, Peter Zímen, eRKO, Martin Cingel, súkromný archív Juraja Baráta. Časopis je nepredajný a vyšiel vďaka podpore Nadácie Slovenskej sporiteľne a dobrodincom Slovenskej katolíckej charity.

SNADÁCIA
SLOVENSKEJ SPORITEĽNE

2%

Venujte kúsok svojho srdca.
Pridáte mu na veľkosti.

SLOVENSKÁ KATOLÍCKA

Charita

blízko pri človeku

Slovenská katolícka charita (SKCH) sa aj v tomto roku uchádza o Vaše 2% z dane. SKCH ako neštátna nezisková organizácia poskytuje charitatívne, sociálne, zdravotnícke a výchovno-vzdelávacie služby ľuďom v núdzi bez ohľadu na rasu, národnosť, vierovyznanie a politické zmysľanie.

Vieme, že absolútne eliminovať biedu na Slovensku a vo svete nie je možné. Napriek tomu sa o to chceme v čo najväčšej miere pričiniť.

Víziou SKCH je - prostredníctvom jej profesionálnej pomoci ľuďom v núdzi a vďaka podpore darcov - čo najviac znižovať počet ľudí na Slovensku aj v zahraničí, ktorí sa nachádzajú v akejkoľvek núdzi, či už hmotnej, sociálnej alebo v oboch súčasne. Túto našu víziu sa snažíme tiež naplňovať osvetou v spoločnosti, aby nevyučovala ľudí v núdzi, ovplyvňovaním zákonodarstva a spoluprácou so zahraničnými charitami, aby bola naša práca čo najviac efektívna.

Bližšie informácie ohľadom možnosti poukázania 2% nájdete na stránke www.charita.sk, prípadne e-mailom na topolska@charita.sk

Tatra banka, č. ú.: 2667520097/1100

IČO: 00179132

Právna forma: Účelové zariadenie cirkvi a náboženskej spoločnosti

Názov organizácie: Slovenská katolícka charita

Adresa: Kapitulská 18, 814 15 Bratislava

Generálny partner

 NADÁCIA
SLOVENSKEJ ŠPORTOVEJ FEDERÁCIE